

Financování činnosti korporací

Eva Tomášková

Zpracováno dle prezentace Aleny Kerlinové

Finanční zdroje

- Užší pojetí
 - Zdroje krytí majetku
- Širší pojetí
 - „souhrn peněz, který společnost získá za určité období inkasem za své realizované výrobky, služby, eventuálně za svůj nepeněžní majetek, dále růstem různých forem vlastního kapitálu, dluhů a výjimečně i nenávratných dotací“ (Valach, 2006)
 - Součástí i odpisy a leasing

Rozdělení finančních zdrojů

- Z hlediska původu prostředků
 - Interní (vnitřní)
 - Externí (vnější)
- Z hlediska časového
 - Krátkodobé
 - Dlouhodobé
- Z hlediska vlastnictví
 - Vlastní
 - Cizí

Finanční struktura (aktiva)

1. Dlouhodobý majetek

- a) Nehmotný (software, licence, ochranné známky...)
- b) Hmotný (pozemky, budovy, stroje ...)
- c) Finanční (akcie jiných společností

2. Oběžný majetek

- a) Zásoby (materiál, nedokončená výroba, zboží ...)
- b) Pohledávky (odběratel nám ještě nezaplatil a my u něj máme peníze)
- c) Krátkodobý finanční majetek (peníze v pokladně, na běžném účtu ...)

Finanční struktura (pasiva)

1. Vlastní kapitál

- a) Základní kapitál
- b) Kapitálové fondy
- c) Fondy ze zisku
- d) Výsledek hospodaření minulých let
- e) Výsledek hospodaření běžného účetního období

2. Cizí zdroje

- a) Rezervy
- b) Dlouhodobé závazky
- c) Krátkodobé závazky
- d) Bankovní úvěry a výpomoci

3. Časové rozlišení

Složky vlastního kapitálu

- Základní kapitál
 - Tvořen peněžitými i nepeněžitými vklady všech společníků – vyjádřeny v penězích
 - Majetek poskytnutý společníky, přechází do majetku obchodní společnosti
 - Velikost podílu společníků na obchodní společnosti
- Kapitálové fondy
 - Tvořeny peněžitými či nepeněžitými vklady společníků, které nezvyšují základní kapitál
 - Tvořeny i přijatými dary nebo oceňovacími rozdíly z přecenění majetku a závazku (tedy i emisní ážio)

Složky vlastního kapitálu

(2)

- Fondy ze zisku
 - Tvorba pouze dobrovolná
 - Ke krytí ztrát společnosti, ale i např. fondy rozvoje, odměn nebo sociální fondy
- Nerozdělený zisk
 - Zisk, který společnosti zůstal po zaplacení daní, přidělení do fondů a vyplacení dividend akcionářům či podílů společníkům
 - Výsledek hospodaření běžného účetního období – výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení – nerozdělený zisk
 - Může být i neuhrazená ztráta minulých let

Složky cizího kapitálu

- Rezervy
 - Účelem je krýt budoucí výdaje a rizika, vznikající ze současných závazků
 - Vytváří se k předem určenému účelu budoucího využití, částka není přesně známá, období k jejich čerpání nebývá vždy jisté
 - Neprochází zdaněním daní z příjmů
- Dlouhodobé závazky
 - Doba splatnosti delší než jeden rok
 - Zejména z obchodních vztahů, z pronájmu, z emitovaných dluhopisů

Složky cizího kapitálu (2)

- Krátkodobé závazky
 - Z obchodních vztahů
 - K zaměstnancům
 - Ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
 - Ke státu
- Bankovní úvěry a výpomoci
 - Dlouhodobé – např. hypoteční
 - Krátkodobé – např. kontokorentní

(pozn.: Závazek = současná povinnost společnosti, která vznikla na základě minulých skutečností a od jehož vypořádání se očekává, že způsobí odtok zdrojů)

Příklad

Sestavte rozvahu a určete, kolik peněz má podnikatel v pokladně.

Pan Karel Vazba je knihař, ale tiskne též vizitky, dělá diplomy, svatební oznámení apod. Založil si vlastní společnost s ručením omezeným, ale zatím získal jen jednu zakázku. Jeho majetkové poměry vypadají následovně:

dílna s pozemkem 100 tis. Kč

stroje 150 tis. Kč

materiál spotřebovaný na zakázku 150 tis. Kč, ale nebyl ještě zaplacen

cena, za niž prodal hotovou zakázku 160 tis. Kč, ale odběratel též nezaplatil

vklad do základního kapitálu sro 500 tis. Kč

Otázka vztahu vlastního a cizího kapitálu

- Řeší otázku majetku podnikatele a zdrojů financování:
- Když podnikatel pozdrží placení vlastních dluhů, může získat dodatečný krátkodobý kapitál pro financování vlastní činnosti. Pokud si pořídí např. Další zásoby materiálu, je to v pořádku – kdyby dodavatel žádal splacení dluhu, podnikatel přemění zásoby na peníze a dluh zaplatí. Kdyby ale takto získaný kapitál použil na nákup strojů, mohl by se dostat do platebních problémů. Ke splacení dluhu by musel použít stroje a zbavil by se tak základního prostředku pro další výrobu.
- Bilanční pravidla formulují jednoduchá doporučení pro vzájemný vztah některých položek aktiv a pasiv – mají doporučující charakter a je nutno vnímat je v kontextu hospodářské činnosti podnikatele.

Vztah vlastního a cizího kapitálu

- Vlastní kapitál
 - Měl by tvořit základ financování
 - Nositelem tzv. podnikatelského rizika – společnost vnímána jako spolehlivý a silný partner
 - Bezpečný zdroj
 - Platí se za něj v závislosti na dosažení hospodářského výsledku
- Cizí zdroje
 - Cenou za půjčení je úrok – působí tzv. úrokový daňový štít
 - Považován za méně rizikový
 - Nevzniká žádné právo na přímém řízení společnosti
 - Princip finanční páky – pozitivní působení, pokud placené úroky nižší než rentabilita aktiv

Finanční páka

Ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE)

$ROE = HV \text{ po zdanění} / \text{Vlastní kapitál}$

Důležité pro vlastníky, protože vytvořený zisk posuzují jako výdělek z kapitálu, který do podniku vložili.

Úroveň ROE měla být vyšší než investice bez rizika

Finanční páka:

pomáhá zvýšit výnosnost vlastního kapitálu: poměrový ukazatel

$ROE = \text{výnosnost vlastního kapitálu} = \text{zisk po zdanění} / \text{vlastní kapitál}$

působí ale jen tehdy, když podnikatel dosahuje dostatečného zisku - čistý zisk je vyšší než úroková míra

Příklad

	skutečnost	představa
vlastní kapitál	660	560
Dlouhodobý úvěr	100	200
Závazky z obchodních vztahů	20	20
Provozní zisk	-20	-20
Nákladové úroky	8	16
Čistý zisk	-28	-36
ROE	$-28/660 = -0,042$	$-36/560 = -0,064$

při zisku + 30 je výsledek následující: $22/660 = 0,033$ $14/560 = 0,025$

při zisku +70 je výsledek následující: $62/660 = 0,093$ $54/560 = 0,096$

Poměr vlastního a cizího kapitálu

- „Cizí kapitál je levnější než vlastní“ – platí do určité míry
 - S výší zadluženosti roste rizikovost společnosti i cena cizího kapitálu
- Tzv. bilanční pravidla – spíše doporučení
 - Zlaté pravidlo financování
 - Zlaté pravidlo vyrovnání rizika
 - Zlaté pari pravidlo
 - Zlaté poměrové pravidlo (růstové pravidlo)

Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

- Týká se pouze skladby kapitálu
- Vlastníci by měli nést minimálně stejné riziko jako věřitelé
- Při zadlužení více jak 50 % je společnost z pohledu bankovní instituce méně důvěryhodná
 - Záleží ale i např. na velikosti, historii či vlastnících společnosti

Zlaté pravidlo financování (bilanční)

- Poměří výši dlouhodobých aktiv s výši dlouhodobých pasiv
- Dlouhodobé zdroje není vhodné využít pro investice s rychlou návratností
- Krátkodobé zdroje poměrně drahé a časově omezené
- Novější verze pravidla
 - Dlouhodobými zdroji má být financována i trvale vázaná část oběžného majetku (snahou snížit výši drahých cizích zdrojů na minimum)

Zlaté pari pravidlo

- Doplňuje zlaté pravidlo financování
- Vlastní kapitál by měl být maximálně rovný dlouhodobému majetku, ale jen v případě, pokud společnost nevyužívá dlouhodobý cizí kapitál
- Financování činnosti z nerozděleného zisku není nejefektivnější – lépe vložit do nějaké jiné investice a získat vyšší výnos

Zlaté poměrové pravidlo (růstové)

- Poměříuje růst investic s růstem tržeb
- Vyšší tempo růstu tržeb než tempo růstu investic
 - Stávající investice mají financovat investice nové
- Porušení pravidla často vede k:
 - Snížení rentability
 - Problémům s likviditou
 - Ztrátě konkurenceschopnosti
 - Existenci nevyužitých kapacit
- Přispívá ke stabilizaci společnosti a možnosti eliminovat špatné investice

Další možná pravidla

- Např. ukazatelé platební schopnosti
- Pravidlo jedna ku jedné
 - Stav peněžních prostředků (včetně pohledávek) nesmí být menší než krátkodobé cizí zdroje
- Pravidlo dva ku jedné
 - Oběžný majetek má být minimálně dvakrát větší než krátkodobé cizí zdroje

Shrnutí

- Neexistuje vždy platné pravidlo, poměr vlastního a cizího kapitálu
- Všechna pravidla pouze doporučení
- Odlišnosti a specifika:
 - Zejména podnikatelská činnost (společnost výrobní nebo obchodní?)
 - Velikost společnosti, historie, vlastníci, ale i např. zda vstupuje na nový trh

Děkuji za
pozornost